

2. Pack S. J. Aristotle's Difficult Relationship with Modern Economic Theory / Spencer J. Pack. // Foundations of Science. – 2008. – №13. – С. 46.
3. Crespo R. F. On Aristotle and Economics / Ricardo F. Crespo // IAE Business School. – 2008. – С. 35.

Устименко С. Б.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

Однією з особливостей ринкової економіки є її циклічний характер, інакше кажучи, економічний розвиток є нестабільним. Економіка в різний час переживає стадії розвитку, спаду, підйому, стагнації тощо. Сучасні суб'єкти підприємництва змушені працювати в умовах економічної нестабільності. Для періоду економічної нестабільності, характерним є підвищена волатильність фінансових і сировинних ринків, ускладнення доступу до кредитних ресурсів і зростання витрат, що в свою чергу негативно відбивається на ефективності та ризиках підприємницької діяльності. З точки зору впливу на економіку, можна говорити про негативний вплив на ринкові ціни та зростання інфляції. Економічна нестабільність, що виходить за рамки національної економіки та зачіпає господарську діяльність на світовому рівні, створює додаткові ризики для підприємницьких структур. Ризики, пов'язані з подорожчанням ресурсів, в тому числі енергетичних, ризики політичних змін, зниження загально ринкових цін – все це здатне чинити вкрай негативний вплив на діяльність суб'єктів підприємництва.

Такі економічні категорії, як результативність господарської діяльності, її ефективність і конкурентоспроможність в ринкових умовах господарювання тісно пов'язані між собою. Конкурентоспроможність, яка виступає індикатором конкуренції, що виникає в рамках різного роду ринкових відносин, відображає відмінності між товарами, роботами та послугами різних суб'єктів ринку і їх ступінь.

Характерним для сучасного підприємницького середовища є прорив в рамках інноваційного розвитку, як технологічних, так і інновацій в галузі управління. У подібній ситуації суб'єктам підприємництва, які здійснюють свою діяльність в сучасних умовах необхідно звернути увагу на інновації, які здатні дозволити їм своєчасно реагувати на зміни підприємницького середовища. Розвитку економічної нестабільності нерідко сприяють також і непрофесійні дії керівництва суб'єктів підприємництва [2, с. 143].

Суб'єкти підприємництва, а іноді навіть і цілі галузі економіки роками та десятиліттями працюють неефективно в різних країнах створюючи сприятливі умови для розвитку нестабільності. Керівники не завжди реалізують ефективну, грамотно розроблену стратегію розвитку та ефективно управляють ризиками, нехтуючи превентивними методами ризик-менеджменту, часто віддаючи переваги реакції «за обставинами». Таке управління є неприпустимим, особливо в умовах високого рівня зовнішніх ризиків і загроз та не дозволяє забезпечити в цих умовах конкурентоспроможність суб'єктів підприємництва.

Процес забезпечення конкурентоспроможності це сукупність рішень і дій, метою яких є створення та розвиток конкурентних переваг, а також формування, підтримки та недопущення зниження рівня конкурентоспроможності [1, с. 55]. В умовах економічної нестабільності, ефективність діяльності та показники багатьох суб'єктів підприємництва погіршилися, що призвело до зниження їх конкурентоспроможності. У подібній ситуації, необхідною умовою ефективною діяльності суб'єктів підприємництва на ринку є підтримка наявних і створення нових конкурентних переваг.

Досягнення більш високих показників в будь-яких сферах діяльності у порівнянні з показниками досягнень конкурентів, які визнаються зовнішнім оточенням цих структур це і є конкурентні переваги. Слід зазначити, що для створення та розвитку конкурентних переваг в умовах ринкової економіки необхідно розвивати інноваційну складову підприємницької діяльності. Створення та розвиток конкурентних переваг є по суті, як метою конкуренції, так і її інструментом.

Таким чином можна визначити ряд напрямків і заходів, яким необхідно приділяти підвищену увагу в умовах економічної нестабільності. До таких напрямків відноситься нова структура власності, а саме вихід підприємницької структури на фондовий ринок, залучення нових інвестицій в підтримку існуючих напрямків діяльності суб'єктів підприємництва і розвиток нових. Заходи, спрямовані на фінансову стабілізацію суб'єктів підприємництва повинні надавати позитивний вплив на платоспроможність і фінансову стійкість [3, с. 81]. Такі заходи повинні бути реалізовані системно, послідовно, повинні відповідати вимогам стратегії прийняття управлінських рішень і відповідати специфіці діяльності суб'єктів підприємництва, а також масштабам економічної нестабільності. Достатність фінансових ресурсів матиме позитивний вплив на внутрішній потенціал суб'єктів підприємництва і, як наслідок, це дозволить збільшити ряд конкурентних переваг і рівень їх конкурентоспроможності в цілому.

Отже, підприємцям необхідно сфокусувати свою увагу на диверсифікації діяльності, модифікації в галузі управління людським капіталом, а також застосуванні комплексу заходів, конкретні компоненти якого, безпосередньо пов'язані з особливостями конкретних підприємницьких структур і специфікою їх діяльності.

Список використаних джерел:

1. Гвініашвілі Т. З. Напрями підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняних підприємств / Т. З. Гвініашвілі, В. В. Іванченко // Економіка і менеджмент 2017: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції: у 9 томах (м. Дніпро, 23–24 березня 2017 р.). – Дніпро: Біла К. О., 2017. – Т. 9. – С. 54–56.
2. Гринько Т. В. Опір персоналу щодо впровадження організаційних змін на підприємстві / Т. В. Гринько, Т. З. Гвініашвілі // Scientific journal «Economics and finance»: Economics, management, law: socio-economic aspects of development. – Edizioni Magi. – Roma, Italy: 2016. – Vol. 1. – P. 142–144.
3. Grynko T. Organisational and economic mechanism of business entities' innovative development management / T. Grynko, T. Gviniashvili // Economical annals-XXI. – 2017. – №165 (5-6). – P. 80–83.

Філіппова Є. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ІНСТРУМЕНТИ СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ
ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Сьогодні одним з життєво-важливих аспектів розвитку суспільства стає розуміння того, що досягнення економічного прогресу неможливо без досягнення екологічної стійкості, яка багато в чому залежить від впливу, що чиниться на навколишнє середовище підприємствами в процесі здійснення ними господарської діяльності. Тому досягнення екологічної стійкості передбачається за рахунок зміни ставлення підприємств до екологічної ситуації, до формування нової моделі, яка визначається як модель «зеленої економіки». У зв'язку з цим в останні роки державними структурами були зроблені певні ініціативи щодо управління природоохоронною діяльністю.

Проблеми екологізації господарської діяльності сучасних підприємств знаходяться в центрі уваги багатьох вчених. Печенюк А. В., Вахлакова В. В., Кіслий В. Н., Лебедевич С. І., Низькодубова К. В., Садеков А. А., Петрова І. В. та ін. у своїх наукових роботах розглядають проблеми підвищення ефективності стимулювання екологізації господарської діяльності сучасних підприємств. Але